

Inleiding

De nieuwe Regiodesk bundelt kennis en inzicht

In september 2011 gaat de nieuwe Regiodesk voor de Zuidvleugel van start. Daarmee bundelen zes organisaties hun kennis en krachten op het gebied van verkeersmanagement: de gemeenten Den Haag en Rotterdam, Provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat, Stadsgewest Haaglanden en Stadsregio Rotterdam. Gezamenlijk gaan ze de regie voeren over het regionale verkeersnetwerk.

De nieuwe Regiodesk biedt enkele belangrijke voordelen. Ten eerste komt de verkeersinformatie van het gehele regionale netwerk nu op één plek terecht. Daarnaast is de nieuwe desk vooral bedoeld voor het inzetten van de regionale scenario's en biedt daarmee betere benutting van het gehele regionale netwerk. Niet dat er met dit nieuwe initiatief alle knelpunten worden verholpen. Files blijven, zolang iedereen op hetzelfde moment in z'n voertuig stapt om tegelijk van A naar B te gaan. Ongevallen blijven ook voorkomen. Maar met het zicht op het gehele netwerk, kun je ook beter zien waar elders nog ruimte is. Die ruimte in dat verkeersnetwerk gaan de verkeerskundigen en wegverkeersleiders nu optimaal benutten. Verwacht wordt dat dit het effect van de verstoringen zal verminderen, en

daarmee de hinder voor de weggebruiker.

Van denken naar doen

De intentie om gezamenlijk op te trekken, hadden de zes initiatiefnemende organisaties al lang geleden geuit en ondertekend. Maar voordat je strategie en beleid werkelijk tot daden kunt omzetten, moest er heel wat meer gebeuren. Langs de weg zijn systemen geplaatst. Om verkeersgegevens in te winnen, maar ook om het verkeer te sturen, zoals routepanelen en op afstand bedienbare verkeerslichten. Verder zijn diverse draaiboeken - ook wel regelscenario's genoemd - gemaakt die ingezet worden bij bepaalde situaties op de weg. De afsluitingen van de A20 Ring Rotterdam, begin augustus, waren een prima gelegenheid om proef te draaien.

'Met de nieuwe Regiodesk vergroten we de slagkracht van de samenwerkende partners.'
Lieve Berhout

'Altijd blijven denken: welk effect hebben onze maatregelen voor de weggebruiker?'
Remco Gilbers

'Je kunt de druk op de wegen iets verminderen door de automobilist hierover tijdig te informeren.'
Bas Dekker

'Ik heb nog nooit meegemaakt dat mensen het vooraf al zo veel over een afsluiting hebben.'
André van der Laars

'Het is belangrijk om via de Regiodesk proactief te communiceren met alle andere wegbeheerders en wegverkeersleiders.'
Pedro van Dorst

'In de eerste periode is het vooral pionieren en de werkwijze helder krijgen.'
Aroen Soekroella

Lieve Berghout

'Centrale regie moet netwerk beter gaan benutten'

Tijdens de afsluiting van de A20 kon de Regiodesk al proefdraaien. Vanaf september start de nieuwe desk met de focus op de werkzaamheden rond de verbreding van de A15. De aandacht gaat ook uit naar de Haagse regio. Daarna moet de regie zich uitbreiden naar het gehele netwerk in Zuid-Holland.

Rijk, provincie en gemeenten hebben elk hun eigen centrale waarin zij het verkeer volgen en sturen. De medewerkers 'aan de knoppen' zijn primair verantwoordelijk voor de goede doorstroming op 'hun' wegen. Maar het oplossen van een knelpunt op bijvoorbeeld de rijksweg kan het probleem verplaatsen naar een provinciale weg. Voorheen werkten de wegverkeersleiders al samen, maar nu er één centrale desk is die de regie over het gehele netwerk voert, komt het zicht op dat hele netwerk werkelijk op één plek samen. "Nu denk je vanuit het hele verkeersnetwerk en zie je sneller waar elders nog ruimte in het netwerk is", zegt Lieve Berghout, teamleider van het Regionaal Verkeerskundig Team, eerder de Uitvoeringsunit genoemd.

Van monitoren naar actief regie voeren

De nieuwe Regiodesk is een fysieke desk in de verkeerscentrale van Rijkswaterstaat in Rhooon. Tijdens de afsluiting van de A20 hielden de

nieuwe wegverkeersleiders zich vooral bezig met monitoring. Vanaf september gaan ze ook maatregelen aansturen. Lieve: "Daarvoor zijn vooraf diverse verkeersscenario's opgesteld. Wat te doen als de file langer is dan 3 km en tussen 10.00 en 13.00 uur ontstaat, om maar iets te noemen. Via een soort beslissboom komen ze uit bij mogelijke maatregelen. Maar onderling contact met de andere centrales voor advies blijft noodzakelijk. Kennis van het netwerk en improviseren is daarbij van groot belang." Overigens is het proces niet af als de Regiodesk in september start. "We moeten al werkend ontdekken hoe het steeds beter kan."

Afspraken nu in activiteiten omzetten

Elke participerende partij draagt bij aan het zes leden tellende Regionaal Verkeerskundig Team. "Al die tot nu toe gemaakte afspraken vertalen we naar concrete draaiboeken. Hoe gaan we de scenario's inzetten? Wat kan er technisch? Wie belt wie, en wanneer? Dat soort zaken. Daarmee gaan de drie nieuwe wegverkeersleiders aan de slag."

Bas Dekker en Remco Gilbers

'Altijd vanuit de weggebruiker blijven redeneren'

Wat kun je het beste doen als ergens een file ontstaat? Voor de afsluitingen op de A20 zijn verwachte problemen en oplossingen

uitgewerkt in gedetailleerde draaiboeken. In de toekomst volgen er meer.

Bas Dekker maakt namens de Gemeente Den Haag deel uit van het Regionaal Verkeerskundig Team. Hij werkte aan een regelscenario voor het gebied Haaglanden/Holland-Rijnland. "Dit scenario gaat over het zo goed mogelijk verdelen van het verkeer over de twee wegen van Amsterdam naar Den Haag, de A4 en de A44. Je kunt de druk op beide wegen iets verminderen door de automobilist hierover tijdig te informeren. Is er op de A44 vijf km oponthoud door een ongeval, dan kun je de A4 pakken. Zo'n draaiboek geeft aan welke maatregelen je kunt nemen. Voor de Haagse regio werken we één scenario uit. Maar er zullen er zeker meer volgen."

Blijven werken aan scenario's

Remco Gilbers richtte zich de afgelopen tijd op regelscenario's voor de A15, de weg die in het najaar op de schop gaat vanwege de verbreding. Remco is coördinator DVM voor de Gemeente Rotterdam en zorgt in die functie voor het gesmeerd lopen van dynamisch verkeersmanagement in de havenstad. Twee dagen per week neemt hij deel aan het Regionaal Verkeerskundig Team en werkt hij regelscenario's uit. Na de scenario's voor de A15 volgen andere delen van de Zuidvleugel. "Met de wegbeheerders zijn eerst alle knelpunten in kaart gebracht. Daarna is gekeken naar mogelijke maatregelen." Volgens Remco blijft het werken aan deze scenario's een

voortdurend proces. "Er komen nieuwe wegen bij. En er zullen altijd weer nieuwe knelpunten ontstaan, die om nieuwe maatregelen en scenario's vragen."

André van der Laars

'Je hebt elkaar écht nodig'

"Iedereen werkte vanuit zijn eigen werkelijkheid. Besluiten werden los van elkaar genomen. Nu zetten we op basis van één totaalbeeld eenduidig een pakket aan maatregelen in." Tijdens de afsluiting van de A20 werd het voordeel van intensieve samenwerking bevestigd.

Het is niet moeilijk voor te stellen dat de afsluiting van de A20 een enorme impact op het verkeer heeft. Ook in de vakantieperiode maken dagelijks 85.000 voertuigen gebruik van de snelweg. Per richting! Toch bleef de hinder redelijk beperkt. Volgens adviseur verkeer op de verkeerscentrale in Rhooon André van der Laars (Rijkswaterstaat) is dat te danken aan de enorme communicatie-inspanning vóór de afsluiting. "Ik heb nog nooit meegemaakt dat mensen het vooraf al zo veel over een afsluiting hadden. Je merkte dat weggebruikers elkaar waarschuwden. Dat is een grote winst. Daarmee haalden we al veel mensen van de weg. Zij die toch naar bijvoorbeeld Rotterdam moesten, probeerden

de mobiliteitspartners onder meer in het openbaar vervoer te krijgen. Daarvoor werden gereduceerde tickets uitgegeven."

Dicht op elkaar

"Het restant dat toch in de auto stapte, verdeelden we zo goed mogelijk over het netwerk", vervolgt André. "Voor de A20 hadden we omleidingroutes langs de oostkant en de westkant. Met de middelen voor DVM konden we die routes in evenwicht houden. Ook hier bleek hoe handig het is om als wegverkeersleiders dicht op elkaar te zitten. Zagen we dat de route richting de A13 drukker en drukker werd, dan konden we na overleg met de Gemeente Rotterdam en Provincie Zuid-Holland de weggebruikers ook door de Spaanse Polder leiden. Met de Regiodesk kun je zulke maatregelen nu heel snel inzetten, maar ook weer snel terugdraaien als blijkt dat het toch niet zo handig is."

Aroen Soekroella en Pedro van Dorst

'Eerst pionieren en aftasten'

Als operationeel verkeerskundigen bemannen ze sinds begin augustus de Regiodesk. Aroen Soekroella en Pedro van Dorst zijn voor een half jaar door Rijkswaterstaat ingehuurd. "De eerste tijd is het vooral pionieren en werkwijzen helder krijgen."

"Met de Regiodesk willen we de totale, bestaande infrastructuur effectiever benutten. Daarom is het zo belangrijk om via de Regiodesk proactief te communiceren met alle andere wegbeheerders en wegverkeersleiders. Op die manier krijgt iedereen meer begrip en inzicht in elkaars problematiek rond verkeersafhandeling", zegt Pedro. "De eerste tijd is een periode waarin meer verkeerskundige kennis nodig is. Denk aan het lokaliseren van knelpunten en beschikbare omleidingroutes. Ondertussen kan Rijkswaterstaat wegverkeersleiders met verkeerskundig inzicht of ervaring selecteren die straks de Regiodesk gaan bemannen", vult Aroen aan.

'Hier komt zicht op het netwerk écht samen'

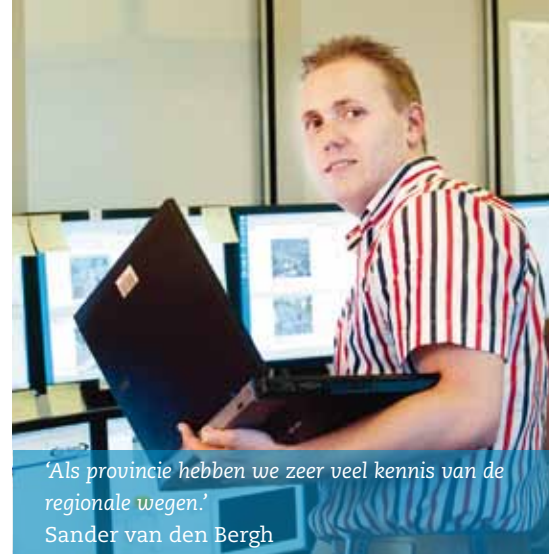
Robert Kooijman

'Onze verantwoordelijkheid houdt niet op bij de grens'

Rijkswaterstaat, provincie, gemeente... elke instantie heeft haar eigen wegbeheerder. Die managet het verkeer op 'zijn' wegen.

‘Met de centrale regiekamer bundelen alle wegbeheerders nu hun krachten en expertise.’
Robert Kooijman

‘Als provincie hebben we zeer veel kennis van de regionale wegen.’
Sander van den Bergh

‘Zeer veel doorstromingsproblemen op de A-wegen hangen samen met toe- en afritten.’
Ard Drooger

Nieuwe Regiodesk gaat centrale regie voeren

Maar grote drukte op die wegen mag hij niet zomaar wegwerken naar aangrenzende wegen. Daarmee verplaats je het probleem en los je voor de weggebruiker niets op.

Als coördinator van de Verkeersregiekamer Rotterdam is Robert Kooijman verantwoordelijk voor de optimale werking van de verkeerssystemen. “We hebben verschillende scenario’s om het verkeer goed te kunnen managen. Daarnaast ben ik namens de Gemeente Rotterdam betrokken bij de Regiodesk. Die heeft zicht op de belangrijke wegen in de regio. Ziet daardoor snel waar knelpunten ontstaan, maar vooral ook waar mogelijk ruimte is om die verkeersknelpunten te verminderen of zelfs op te lossen. Dat is winst voor alle partijen én voor de weggebruiker.”

Verantwoordelijk voor eigen gebied

Uiteraard blijven de wegbeheerders verantwoordelijk voor hun eigen gebied. Vanuit de Rotterdamse regiekamer worden de verkeerssystemen in de stad bediend. Als dat nodig is, kunnen ze terugvallen op een verkeerskundige, zoals Robert. “Gedurende de afsluiting van de A20 was tijdens de spits altijd zo’n expert beschikbaar. Omdat die alle ins en outs van bijvoorbeeld verkeerslichten kent, wist die zodoende of en wanneer het mogelijk was het verkeer op de omleidingroutes wat langer te laten doorrijden, zonder dat lokaal verkeer daar teveel hinder van kreeg.”

Sander van den Bergh

‘Belangrijke schakel tussen rijk en gemeenten’

Je kunt niet elke wegbeheerder in Zuid-Holland laten vertegenwoordigen in de Regiodesk. Toch is doorstroming op de regionale wegen net zo belangrijk als op de stedelijke en rijkswegen. De provincie vervult daarvoor een belangrijke rol.

“Voor de Provincie Zuid-Holland was de afsluiting van de A20 een uniek project. Voor het eerst had ze een eigen desk in de verkeerscentrale in Rhoon”, zegt Sander van den Bergh, verkeersmanager bij de provincie. Gezien de complexiteit rond alle verkeersplannen en omleidingroutes was het volgens hem uiterst zinvol om naast collega’s van Rijkswaterstaat en de Regiodesk het netwerk van de regio te monitoren en het verkeer zonnig aan te sturen.

Knelpunten kennen

‘Zuid-Holland’ vervulde bij het A20-project een belangrijke rol, en gaat dat ook bij de Regiodesk doen. “Als provincie hebben we zeer veel kennis van de regionale wegen. Ik ken de provinciale en gemeentelijke wegen hier door en door, en weet daardoor waar knelpunten kunnen ontstaan. Voor Rijkswaterstaat zeer bruikbaar, want voor hen is de ‘afstand’ tot dat netwerk nog groot. Tijdens de afsluiting van de A20 maakte ik ook deel uit van

het operationeel team dat continu paraat stond. Zodoende zijn we al op elkaar ingespeeld.”

Ard Drooger

‘Samen effectievere maatregelen nemen’

Een verkeerslicht dat door technische storing op rood blijft staan, een ongeval... Ard Drooger is op de weg regelmatig de oren en ogen van de wegverkeersleiders. Als Officier van Dienst - de man van buiten - rijdt hij geregeld door de regio om te kijken of er knelpunten zijn of ontstaan. En die belt hij door naar de verkeerscentrale.

“De nieuwe Regiodesk levert een enorme kwaliteitswinst op voor dynamisch verkeersmanagement. De focus ligt vaak op de snelwegen. Maar het onderliggende wegennet is minstens zo belangrijk. Zeer veel doorstromingsproblemen op de A-wegen worden door de N-wegen veroorzaakt, en andersom”, zegt de Taakverantwoordelijke Verkeer bij Rijkswaterstaat. “Nu er directe afstemming is tussen alle wegbeheerders voorzie ik dat er, gezamenlijk, effectievere maatregelen worden genomen. Dat bevordert de doorstroming, en dat maakt de BV Nederland ook weer blij.”

‘Met de nieuwe Regiodesk vergroten we de slagkracht van alle samenwerkende partners’

Lieke Berghout, teamleider Regionaal Verkeerskundig Team

‘Ik heb nog nooit meegemaakt dat mensen het vooraf al zo veel over een afsluiting hebben’

André van der Laars, adviseur verkeer, Rijkswaterstaat

Bundeling van kennis vergroot slagkracht

Dit is een uitgave van het samenwerkingsverband BEREIK! Redactie: Ruud Slagmolen Fotografie: Bas Kijzers Ontwerp: Eindeloos Druk: Oranje Van Loon